

Rovbase

Manual till dokumentation av järvinventeringen

Version 5.0

Förord

På uppdrag av Naturvårdsverket erbjuder Viltskadecenter support för de svenska användarna av databasen Rovbase. Det här är en manual som beskriver hur man dokumenterar järvinventeringen i Rovbase.

Har du frågor om Rovbase eller innehållet i denna manual så kan du vända dig till Viltskadecenters support för Rovbase. Du når oss på support.rovbase@slu.se eller 0581 – 69 73 73.

Historik

Version	Utgivningsdatum	Anmärkning
1.0	2013-05-16	-
2.0	2014-02-25	Justerad inför säsongen 2014, bland annat till följd av fliken <i>Besök</i> som tillkommit under Föryngringslokal järv. Texterna i skärmdumparna är på norska. Översättning pågår.
3.0	2014-04-16	Skärmdumparna är utbytta, text på svenska.
4.0	2015-11-25	Justering till följd av att observationer vid lyeplats inte längre ska dokumenteras med både observation och <i>Besök</i> , utan bara som <i>Besök</i> .
5.0	2016-01-25	Mindre justeringar i texten.

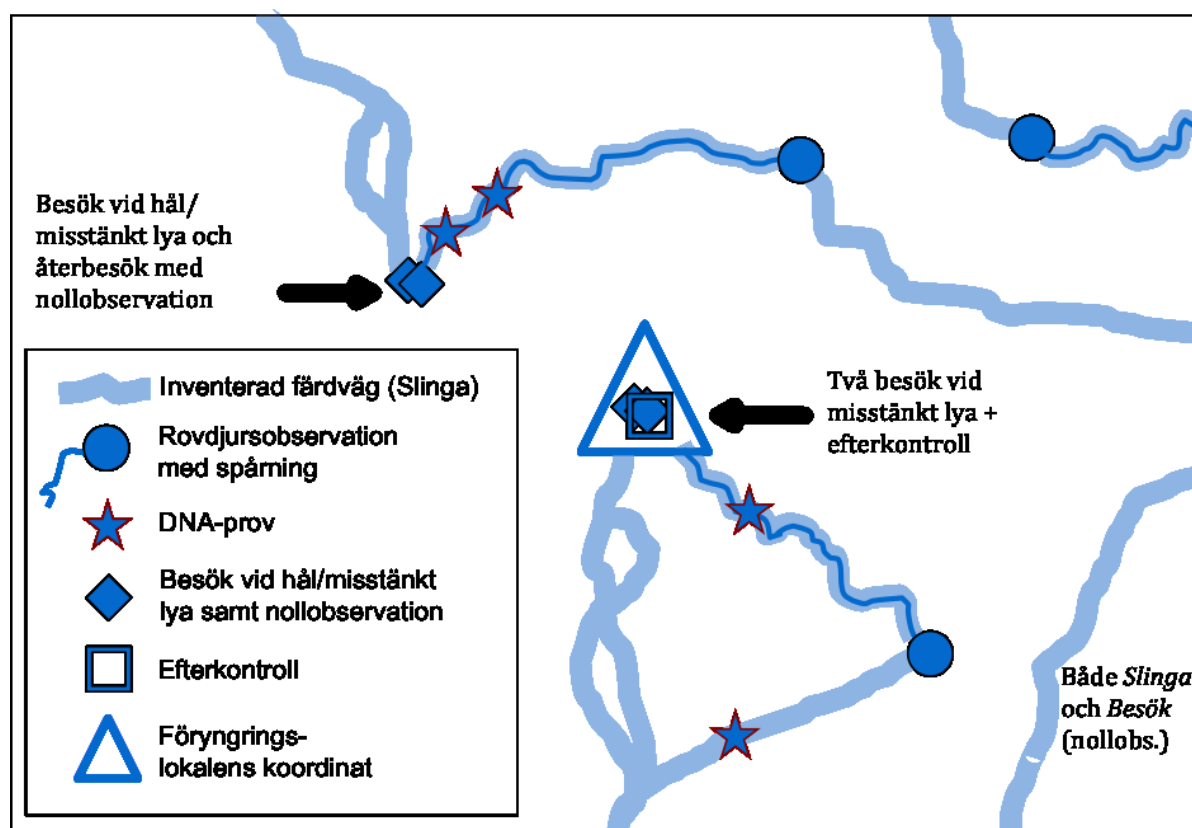
Innehåll

1	Introduktion	4
2	Upprätta post för respektive känd föryngringslokal inför årets inventering	5
3	Dokumentation av fältarbetet	7
3.1	<i>Slinga</i>	8
3.2	<i>Observationer och DNA-prov</i>	8
3.2.1	Observationer	8
3.2.2	DNA-prov	8
3.2.3	Koppla observationer och DNA-prov till föryngringslokal	8
3.3	<i>Besök</i>	9
3.3.1	Start	9
3.3.2	Lägg till besök	9
3.3.3	Ändra eller ta bort besök	10
3.4	<i>Ny föryngringslokal?</i>	11
3.5	<i>Särskiljning i fält</i>	11
3.6	<i>Efterkontroll</i>	11
4	Ange slutgiltig bedömning för föryngringslokalen	12
4.1	<i>Känd föryngringslokal</i>	12
4.2	<i>Ny föryngringslokal</i>	12
4.3	<i>Fliken Generellt</i>	13
4.4	<i>Fliken Plats</i>	14
4.5	<i>Fliken Besök</i>	15
4.6	<i>Fliken Efterkontroll</i>	15
4.7	<i>Fliken Status</i>	16
4.8	<i>Fliken Översikt över kopplade element</i>	17
4.9	<i>Fliken Bilaga</i>	17
4.10	<i>Fliken Karta</i>	18

1 Introduktion

Det här är en manual till Rovbase som beskriver hur inventeringen av järv dokumenteras. För faktablad och instruktioner om järvinventeringen se [Naturvårdsverkets webbplats](#). I texten nedan hänvisas till andra manualer för Rovbase. Alla manualer finns på [Viltskadecenters webbplats](#).

Inventeringen av järv dokumenteras med flera typer av data: slingor, observationer, DNA-prov, besök och efterkontroller. Se figur 1 och tabell 1 för en guide till var i Rovbase dokumentationen sker. Läs mer i efterföljande avsnitt.

Figur 1. Skiss av dokumentationen från en föryngringslokal. Se detaljer i tabellen nedan om var i Rovbase de olika typerna av data registreras.

Tabell 1. Guide till var i Rovbase olika typer av data från järvinventeringen registreras.

För att...	Välj menyval i Rovbase...	Läs mer i...
Upprätta en post för respektive tidigare känd föryngringslokal inför årets inventering	Föryngringslokal järv > fliken Generellt (utgå från senaste föryngring)	Avsnitt 2
Dokumentera inventerad färdväg	Slinga	Avsnitt 3.1
Dokumentera observationer/ spårningar av järv	Rovdjursobservation	Avsnitt 3.2.1
Dokumentera insamlade DNA-prover	DNA-prov > Provregistrering	Avsnitt 3.2.2
Dokumentera <ul style="list-style-type: none"> - besök vid håll/misstänkt lya med aktivitet av järv - "nollobserveration" (ingen aktivitet) vid återbesök på håll/misstänkt lya där aktivitet dokumenterats tidigare under säsongen - "nollobserveration" (ingen aktivitet) i föryngringslokal 	Föryngringslokal järv > fliken Besök	Avsnitt 3.3
Dokumentera efterkontroll	Föryngringslokal järv > fliken Efterkontroll	Avsnitt 3.6
Ange bedömning per föryngringslokal när föryngring konstaterats (<i>Dokumenterad</i> eller <i>Bedömd som säker</i>) eller efter inventeringsperioden (<i>Osäker föryngring</i> , <i>Ingen föryngring</i> eller <i>Kan inte bedömas</i>)	Föryngringslokal järv > se över/komplettera på alla flikarna	Avsnitt 4

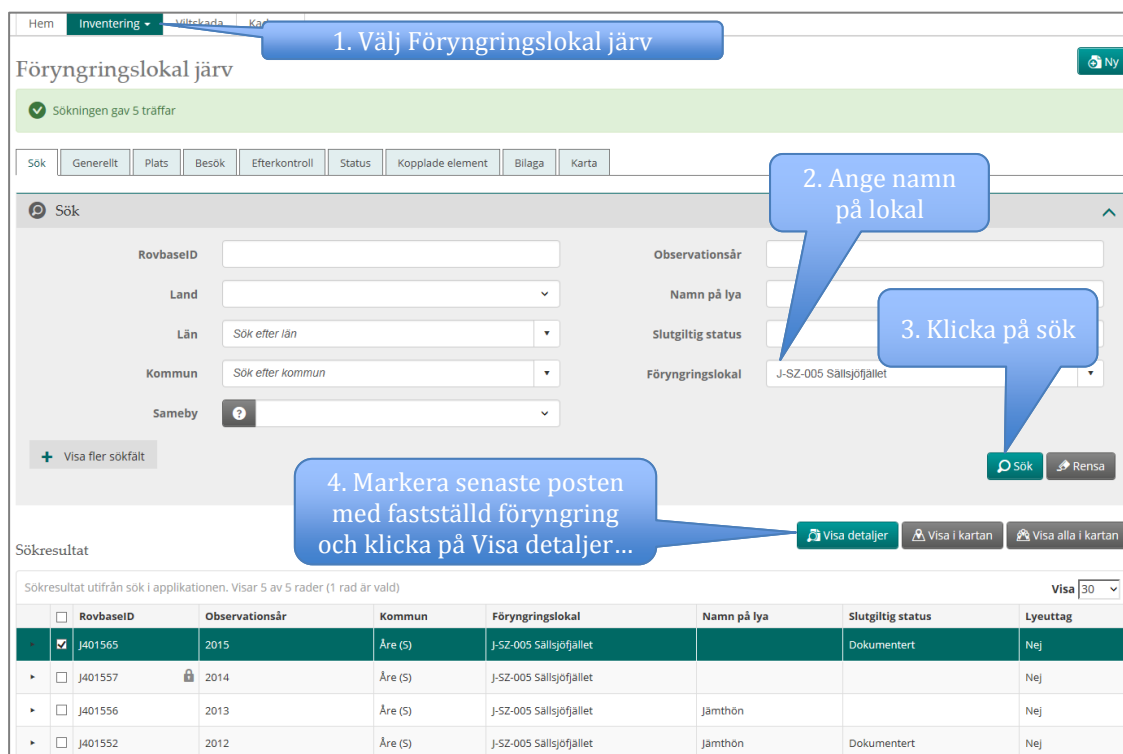
2 Upprätta post för respektive känd föryngringslokal inför årets inventering

På fliken *Föryngringslokal järv* > Registreras alla besök under inventeringssäsongen i kända föryngringslokaler. För att detta ska kunna ske löpande under inventeringssäsongen behöver en post upprättas för respektive föryngringslokal inför årets inventering. När man upprättar posten har man inte all information. Posten behöver därför kompletteras efter hand.

En uppgift som saknas när man upprättar posten innan årets föryngring är dokumenterad är koordinaten för lyan. Den sätts lämpligast till samma koordinat som lyan hade när föryngring senast konstaterades i föryngringslokalen. Det gör man enklast genom att utgå från den senaste posten för föryngringslokalen med bedömningen *Dokumenterad* eller *Bedömd som säker* enligt beskrivningen nedan.

Upprätta en post för en känd föryngringslokal för årets inventering så här:

1. Klicka på *Inventering > Föryngringslokal Järv* (**Figur 2**). Fliken *Sök* visas.
2. Sök fram föryngringslokalen genom att ange namnet på lokalen i *Föryngringslokal* (observera att det räcker att skriva del av namnet och välja i träfflistan som visas i fältet).
3. Klicka på *Sök*.
4. Markera senaste posten med bedömningen *Dokumenterad* eller *Bedömd som säker* i sökresultatet och klicka på knappen *Visa detaljer*. Fliken *Generellt* visas.
5. Klicka på knappen *Ny registreringsår* och ange nuvarande år i *Observationsår*.
6. Klicka på fliken *Status*. Fyll i namn på *Ansvarig för fältdokumentation* och dagens datum i *Datum*. Resterande flikar behöver i detta läge inte fyllas i.
7. Klicka på *Spara*. Posten får automatiskt ett unikt RovbaseID (**Figur 4**).
8. Upprepa för samtliga kända föryngringslokaler där föryngring fastställts någon gång de senaste tio åren.

1. Välj Föryngringslokal järv

2. Ange namn på lokal

3. Klicka på sök

4. Markera senaste posten med fastställd föryngring och klicka på Visa detaljer...

RovbaseID	Observationsår	Kommun	Föryngringslokal	Namn på lya	Slutgiltig status	Lyeuttag
☒ J401565	2015	Åre (S)	J-SZ-005 Sällsjöfjället		Dokumentert	Nej
☐ J401557	2014	Åre (S)	J-SZ-005 Sällsjöfjället			Nej
☐ J401556	2013	Åre (S)	J-SZ-005 Sällsjöfjället	Jämthön		Nej
☐ J401552	2012	Åre (S)	J-SZ-005 Sällsjöfjället	Jämthön	Dokumentert	Nej

Figur 2. Upprätta en post för en föryngringslokal genom att utgå från senaste posten för föryngringslokalen med bedömningen *Dokumenterad* eller *Bedömd som säker*.

Föryngringslokal järv

Ny Spara Radera

Sök Generellt Plats Besök Efterkontroll Status Kopplade element Bilaga Karta

RovbaseID J401565 Observationsår 2015 Föryngringslokal J-SZ-005 Sällsjöfjället

Registrering av plats

Observationsår 2015

Föryngringslokal J-SZ-005 Sällsjöfjället

Namn på lya

Ny föryngringslokal
 Ny lyelokal
 Lyelokalen är känd sedan tidigare

Naturtyp

Kalvfjäll
 Björkskog

Figur 3. Klicka på *Ny registreringsår* och ange nuvarande år i Observationsår.

Sök Generellt Plats Besök Efterkontroll Status Kopplade element Bilaga Karta

RovbaseID J401565 Observationsår 2015 Föryngringslokal J-SZ-005 Sällsjöfjället

Fältbesök

Antal besök i föryngringslokalen 0

Efterkontroll utförd Nej

Observation av ungar

Synobs av antal ungar

Spårobs av antal ungar

Ljud av antal ungar

Samtliga ungar observerade? Ja
 Vet inte

Lyeuttag Lyeuttag

Slutgiltig status

Dokumenterad ?
 Bedömd som säker ?
 Osäker ?
 Ingen föryngring ?
 Kan inte bedömas ?

Inventeringsansvarig

* Ansvarig för fältdokumentation

* Datum

Figur 4. Fyll i namn på den som är ansvarig för fältdokumentationen, samt dagens datum på fliken *Status*. Avsluta med att klicka på *Spara*. Resterande flikar behöver i detta läge inte fyllas i.

3 Dokumentation av fältarbetet

Fältarbetet under järvinventeringen dokumenteras i Rovbase med registrering av slingor, observationer, insamlade DNA-prov, besök och efterkontroller. Här beskrivs dessa lite närmare.

3.1 Slinga

Med slinga menas den väg man färdats när man letat efter djur eller spår av djur. All färdväg ska inte registreras, utan bara den del där förhållandena varit sådana att man haft möjlighet att upptäcka stora rovdjur/spår av stora rovdjur. Även om inga stora rovdjur eller spår av stora rovdjur upptäckts under färdvägen så ska den registreras som en slinga i Rovbase om färdförhållandena varit sådana att djur eller spår av djur skulle varit möjliga att upptäcka om de funnits där. Slingorna ger en bild av vilka områden som besökts under inventeringen och används för att beräkna inventeringens täckningsgrad och populationsstorleken.

Har man gjort särskiljning genom ringning registreras ringarna (ring 1 och ring 2) som slingor. In- och utspår registreras som observationer.

Slingor registreras på fliken *Inventering* > *Slinga*. Se manual "[Rovbase – Registrera slinga](#)".

3.2 Observationer och DNA-prov

3.2.1 Observationer

Även observationer av djur eller spår av djur som gjorts på andra ställen än på en misstänkt lyeplats ska registreras. Detta görs på *fliken Inventering* > *Rovdjursobservationer*. Se manual "[Rovbase – Registrera observation](#)". Om observationen bedöms höra till en viss föryngringslokal kan man koppla den till föryngringslokalen. Läs om koppling av observationen i avsnitt 3.2.3. Observationerna ligger till grund för bedömning av tillfällig/regelbunden förekomst i län eller samebyar utan konstaterad föryngring.

Vid registrering av observationer måste *Bedömning* för observationen anges. För järvobservationer anges *Dokumenterad* om foto/film och spårlogg läggs till observationen i Rovbase, och *Bedömd som säker* om antingen foto/film och/eller spårlogg saknas i Rovbase. Foto/film-dokumentation läggs som bilagor till observationen på fliken *Rovdjursobservation* > *Bilaga*.

Observationer vid misstänkt lya registreras som Besök (se avsnitt 3.3). Efterkontroll dokumenteras på fliken *Föryngringslokal järv* > *Efterkontroll* och inte som rovdjursobservation. Se avsnitt 3.6.

3.2.2 DNA-prov

Det material som samlas in för DNA-analys registreras på fliken *Inventering* > *DNA* > *Provregistrering*. Se manual "[Rovbase – Registrera DNA-prov](#)". Om DNA-provet bedöms höra till en viss föryngringslokal kan man koppla DNA-provet till föryngringslokalen (se avsnitt 3.2.3).

3.2.3 Koppla observationer och DNA-prov till föryngringslokal

I de fall då man är säker på vilken föryngringslokal en observation eller ett DNA-prov tillhör anger man vilken föryngringslokal (revir) som observationen/provet hör till direkt vid registreringen. För observationer kan man ange i ett särskilt fält (*Kopplingsäkerhet*) hur säker man är på att den hör till en viss föryngringslokal, eller ange flera möjliga föryngringslokaler. Se manualen "[Rovbase – Registrera](#)"

[observation](#)". Om man senare gör annan bedömning av vilken föryngringslokal som observationen/provet hör till, ändrar man kopplingen till föryngringslokal i efterhand. I de fall man inte med någon säkerhet kan koppla observationen till någon föryngringslokal väntar man med att ange föryngringslokal tills mer samlad information finns.

Vilka observationer och DNA-prov som är kopplade till en föryngringslokal kan man hitta i Rovbase på flera sätt:

1. På fliken *Föryngringslokal järv > Kopplade element*.
2. På fliken *Föryngringslokal järv > Karta* (välj kopplade element i kartlagsväljaren som finns till höger i kartan)
3. På fliken *Revir > Kopplade element*.
4. På fliken *Rovdjursobservation > Sök* kan man söka fram alla observationer som tillhör en viss föryngringslokal genom att välja den i fältet Revir, och klicka på Sök. DNA-prover kan hittas på samma sätt på fliken *DNA > Provregistrering > Sök*.

3.3 Besök

Besök vid lyeplats med aktivitet av järv, "nollobservationer" (ingen aktivitet) vid återbesök på lyeplats där aktivitet dokumenterats tidigare under säsongen samt "nollobservationer" i föryngringslokalen dokumenteras med en besökspost under fliken *Föryngringslokal järv > Besök*. Tillhörande bilder, filmer eller ljudklipp läggs under fliken *Föryngringslokal järv > Bilaga*.

Det är besöksposterna med tillhörande foto/film eller ljud som ligger till grund för bedömningen av föryngringslokalens status.

Man kan ofta inte avgöra från början om ett hål är en lya, matgömma eller daglega. Därför krävs upprepade besök. Registrera ändå besöken vid hål/misstänkta lyeplatser löpande, avvakta inte tills säker bedömning kan göras. Låt också registrerade besök vara kvar i Rovbase även om hålet senare visar sig vara något annat.

Om det är flera hål vid en misstänkt lyeplats, så ange koordinaten på det hål som vid tidpunkten bedöms som mest använt.

Här beskrivs hur man registrerar och ändrar ett besök:

3.3.1 Start

Gör så här för att komma till Besöksfliken för en föryngringslokal:

Klicka på fliken *Inventering > Föryngringslokal Järv*. Fliken *Sök* visas.

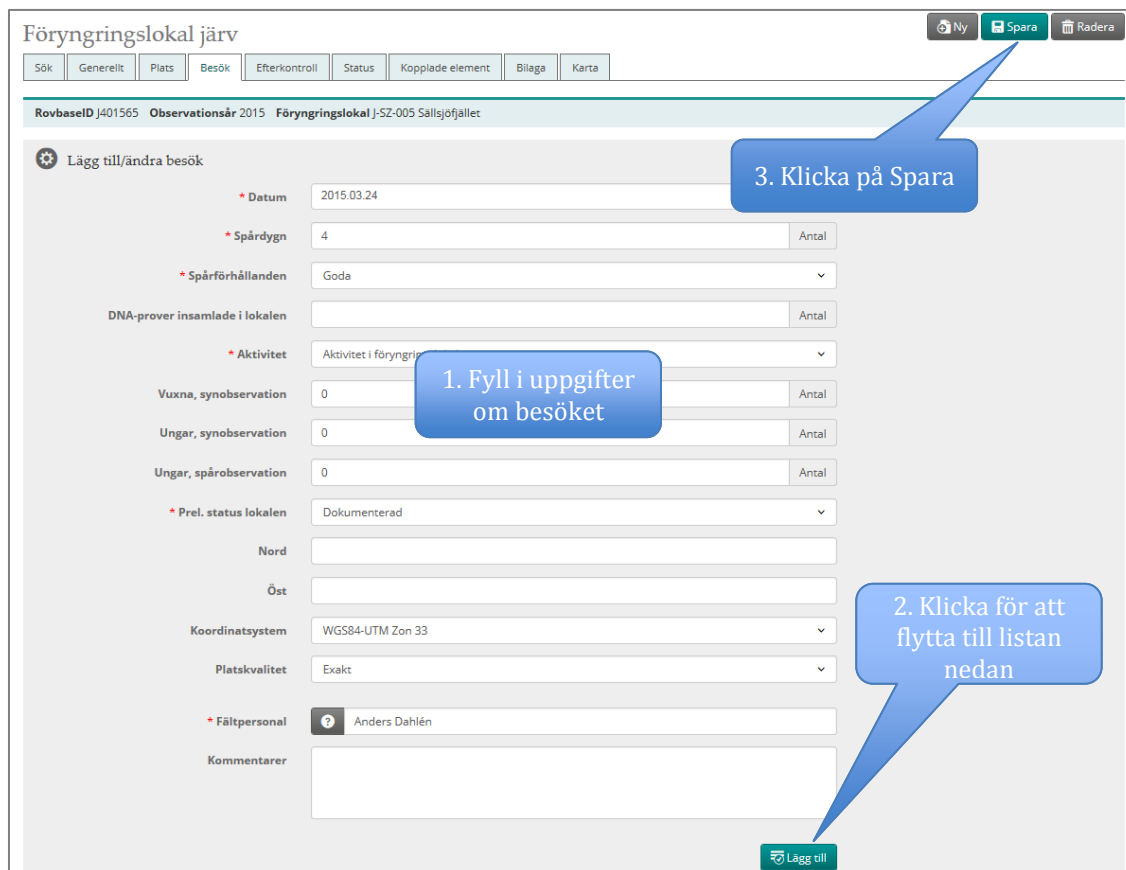
1. Ange *Observationsår* och namn i *Föryngringslokal* (observera att det räcker att skriva del av namnet och välja i träfflistan som visas i fältet).
2. Klicka på *Sök*.
3. Markera föryngringslokalen i sökresultatet och klicka på *Visa detaljer* ovanför sökresultatet.
4. Klicka på fliken *Besök*.

3.3.2 Lägg till besök

Gör så här för att lägga till ett besök:

1. Fyll i alla obligatoriska fält under rubriken *Lägg till/ändra besök* (**Figur 5**). Om besöket avser en misstänkt lyeplats, ange i kommentarsfältet om man misstänker att honan flyttat ungarna från annan plats till denna plats.
2. Klicka på knappen *Lägg till*. Uppgifterna flyttas nu ned till *Översikt över besök*, men är inte sparade i Rovbase.
3. Klicka på **Spara** längst upp till höger för att spara uppgifterna i Rovbase.

Figur 5. Fyll i uppgifter om respektive besök vid håll/misstänkt lyeplats eller i föryngringslokalen.

3.3.3 Ändra eller ta bort besök

Gör så här för att ändra uppgifter om ett besök:

1. Klicka på den rad du vill ändra under rubriken *Översikt över besök*. Raden färgmarkeras.
2. Klicka på knappen *Redigera*. Uppgifterna flyttas upp under rubriken *Lägg till/ändra besök*.
3. Ändra eller komplettera uppgifterna.
4. Klicka på knappen *Lägg till*. Uppgifterna flyttas nu ned till *Översikt över besök*, men är inte sparade i Rovbase.
5. Klicka på **Spara** längst upp till höger för att spara uppgifterna i Rovbase.

Om man i efterhand kommer fram till att ett besök hör till en annan föryngringslokal raderar man det från den första lokalen och lägger till det på den rätta lokalen. Radering

av besök görs genom att klicka på det under *Översikt över besök* och klicka på knappen *Ta bort*. Avsluta med att klicka på **Spara**.

3.4 Ny föryngringslokal?

Om observationer tyder på föryngring i ett område där föryngring inte dokumenterats tidigare väntar man med att ange föryngringslokal för berörda observationer och DNA-prov. Om föryngringen fastställts (med status *Dokumenterad* eller *Bedömd som säker*), och det är säkerställt att det är en ny föryngringslokal, så registreras den nya föryngringslokalen på fliken *Föryngringslokal järv* enligt beskrivningen i avsnitt 4.2 (inte på fliken *Inventering > Revir*). Därefter uppdateras tillhörande observationer och DNA-prov med information om föryngringslokal.

3.5 Särskiljning i fält

Om särskiljning är gjord i fält genom spårning registreras detta som observationer med tillhörande spårning. Se manual "[Rovbase – Registrera observation](#)". Ange de särskiljda föryngringslokalernas RovbaseID, samt observationernas Rovbase ID i kommentarsfältet under fliken *Föryngringslokal järv > Status*.

Om särskiljning är gjord genom ringning registreras förutom spårobservationerna även ringarna (ring 1 och ring 2) som slingor på fliken *Inventering > Slinga*. Se manual "[Rovbase – Registrera slinga](#)". Ange de särskiljda föryngringslokalernas RovbaseID, slingornas RovbaseID, och observationernas RovbaseID i kommentarsfältet under fliken *Föryngringslokal järv > Status*.

3.6 Efterkontroll

Efterkontroll (utgrävning på snö eller kontroll på barmark) dokumenteras under *Föryngringslokal järv > Efterkontroll* (se **Figur 6**). Bilder som styrker de kriterier som är uppfyllda vid efterkontrollen ska bifogas på fliken *Föryngringslokal järv > Bilaga*. Om det finns behov av att ge tilläggsupplysningar som är av betydelse för bedömningen anges dessa i *Övriga upplysningar*.

Sök	Generellt	Plats	Besök	Efterkontroll	Status	Kopplade element	Bilaga	Karta
-----	-----------	-------	-------	---------------	--------	------------------	--------	-------

RovbaseID J401565 Observationsår 2015 Föryngringslokal J-SZ-005 Sallsjöfallet

Efterkontroll

Datum

Rester efter döda ungar

Uppfyllda kriterier

Rester från flera bytesdjur

Rikligt med spillning

Flera legor

Rikligt med ullhår

Bitmärken minst två olika platser

Tydligt gångsystem

Övriga upplysningar

Dokumentation

Foto/film bifogat

Namn på observatörer

Fältpersonal

Annan observatör

Figur 6. Fliken Efterkontroll.

4 Ange slutgiltig bedömning för föryngringslokalen

När föryngring fastställts för föryngringslokalen, eller när inventeringssäsongen är avslutad, anges en slutgiltig bedömning för föryngringslokalen (*Dokumenterad, Bedömd som säker, Osäker föryngring, Ingen föryngring* eller *Kan inte bedömas*). I samband med detta kompletteras uppgifterna om föryngringen, lyan och berörd(a) sameby(ar). I detta avsnitt går vi igenom uppgifterna flik för flik.

4.1 Känd föryngringslokal

Om en post redan upprättats för föryngringslokalen för årets inventering (se avsnitt 2):

1. Klicka på fliken *Inventering > Föryngringslokal Järv*. Fliken *Sök* visas (**Figur 7**).
2. Ange *Observationsår* och namn i *Föryngringslokal* (observera att det räcker att skriva del av namnet och välja i träfflistan som visas i fältet).
3. Klicka på *Sök*.
4. Markera föryngringslokalen i sökresultatet och klicka på *Visa detaljer*. Fliken *Generellt* visas.

4.2 Ny föryngringslokal

Om föryngring fastställts i ett område som bedöms vara en ny föryngringslokal, registreras den nya föryngringslokalen på följande sätt (**Figur 7**):

1. Klicka på fliken *Inventering > Föryngringslokal Järv*. Fliken *Sök* visas.
2. Klicka på knappen *Ny*. Fliken *Generellt* visas.

3. Fyll i uppgifter på fliken *Generellt* och *Plats* enligt beskrivningen i avsnitt 4.3. Vänta med namnet på den nya föryngringslokalen tills koordinater är ifyllda.
4. Skriv namnet på den nya föryngringslokalen i rutan *Ny föryngringslokal*. Observera att bara namnet på lokalen ska anges, "förledet" (till exempel J-SZ-001) läggs till automatiskt.
5. Klicka på knappen *Koppla till ny lokal*.
6. Fortsätt med resterande flikar. Se avsnitt 4.5 - 4.10.

Föryngringslokal järv Ny

✓ Sökningen gav 1 träffar

Om det är **ny föryngringslokal**, klicka på Ny.

Sök

Sök

RovbaseID Observationsår 2015

Land Namn på lya

Komm Slutgiltig status

Sam Föryngringslokal J-SZ-005 Sällsjöfjället

+ Visa fler sökfält Sök Rensa

Sökresultat Visa detaljer Visa i kartan Visa alla i kartan

Sökresultat utifrån sök i applikationen. Visar 1 rad (inga rader är valda) Visa 30

☐	RovbaseID	Observationsår	Kommun	Föryngringslokal	Namn på lya	Slutgiltig status	Lyeuttag
☐	J401565	2015	Åre (S)	J-SZ-005 Sällsjöfjället		Dokumentert	Nej

Om en **post redan upprättats för föryngringslokalen för årets inventering**, börja med att söka fram den.

Figur 7. Börja sammanställningen per föryngringslokal med att söka fram lokalen. Om föryngring fastställts i område som bedöms vara en ny föryngringslokal börjar man med att klicka på knappen *Ny*.

4.3 Fliken *Generellt*

Uppgifterna om *Generellt* är indelade i flera delar: registrering av plats och andra upplysningar om lyan (**Figur 8**).

Sök	Generellt	Plats	Besök	Efterkontroll	Status	Kopplade element	Bilaga	Karta
RovbaseID J401565 Observationsår 2015 Föryngringslokal J-SZ-005 Sällsjöfjället								
Registrering av plats								
Observationsår	2015		<input type="button" value="Nytt registreringsår"/>					
Föryngringslokal	J-SZ-005 Sällsjöfjället							
Namn på lya	<input type="text" value="Jämthön"/>							
	☐ Ny föryngringslokal ☐ Ny lyelokal ☒ Lyelokalen är känd sedan tidigare							
Naturtyp								
	☐ Kalvfjäll ☐ Björkskog ☒ Barrskog							
Terrängtyp								
	☒ Stenholster ☐ Bergkant ☐ Annan terräng ☐ Okänd terräng							
Upplysningar om lyan								
Avstånd till skogsgräns	<input type="text"/>							<input type="button" value="Meter"/>
Höjd över havet	<input type="text" value="450"/>							<input type="button" value="M. ö.h."/>
Lyans exponering	<input type="text"/>							

Figur 8. Fliken Plats där uppgifter om föryngringslokal och lya anges.

- Registrering av plats.
  - *Observationsår* och *Föryngringslokal*: för tidigare kända föryngringslokaler fylldes de i när posten för föryngringslokalen upprättades. Låt stå.
  - *Namn på lyan*: namn på platsen för lyan. Ska bara anges om man gör bedömningen *Dokumenterad* eller *Bedömd som säker* för föryngringslokalen. Om spår av ungar dokumenterats där man inte vet var lyan är anges "Lyan okänd" i fältet Namn på lya.
  - Ange om det är en *Ny föryngringslokal*, *Ny lyeplats* och/eller om *Lyelokalen är känd sedan tidigare*.
- Natur- och terrängtyp, upplysningar om lyans placering. Om föryngringslokalen ges bedömningen *Dokumenterad* eller *Bedömd som säker* ska tilläggsupplysningar om lyans omgivning anges. Fälten ska lämnas tomma om man anger annan bedömning än *Dokumenterad* eller *Bedömd som säker*.

4.4 Fliken Plats

- *Platskvalitet*: Ange noggrannheten för positionen.
  - *Exakt*: Bättre än 20 meter i terrängen (positioner tagna med GPS).
  - *Mycket bra*: Bättre än 50 meter i terrängen.
  - *Mindre bra*: Bättre än 100 meter i terrängen (positioner uttagna i kartan (skala 1: 100 000)).
  - *Dålig*: Sämre än 100 meter i terrängen.

- Lyans placering.
Lyans placering anges med koordinater. Län, kommun och sameby uppdateras automatiskt av Rovbase.

Observera! Om föryngring konstaterats sätts koordinaten till lyeöppningen för lyan där kriterierna för *Dokumenterad* eller *Bedömd som säker* först uppfylldes för säsongen. Om lyan inte är känd ska platsen för observationen av ungar/ungspår eller fyndplatsen för död/infångad lakterande hona användas. Om bedömningen efter inventeringsperioden är *Osäker föryngring*, *Ingen föryngring* eller *Kan inte bedömas* behålls koordinaten för den sist kända lyan i föryngringslokalen. Om posten upprättats enligt beskrivningen i avsnitt 2 så är koordinaten för sist kända lyan redan ifylld i detta läge.

Koordinater kan anges på tre sätt:

A. Skriv in koordinater:

1. Klicka i radioknappen bredvid *Koordinater*.
2. Skriv in koordinaterna i fälten Nord (större tal) respektive Ost (mindre tal).
3. Ange koordinatsystem (vanligen RT90 eller SWEREF99 TM).

B. Klicka i kartan:

1. Klicka på raden *Ange i kartan*. Klicka på *Öppna kartan*. Då visas fliken *Karta*.
2. Välj där verktyget *Lägg till ny punkt* och klicka i kartan.
3. Klicka på fliken *Plats* för att fortsätta registreringen.
4. Rovbase har nu skrivit in koordinater i fälten Nord och Ost.
Koordinatsystem: WGS84 (ändra inte i detta fall).

C. Hämta GPS-data:

1. Klicka på fältet *Hämta GPS-data*
2. Klicka i radioknappen bredvid *Importera från enhet/filutforskare*
3. Klicka på raden *Välj fil*
4. Filutforskaren öppnas automatiskt
5. Klicka dig fram på antingen din GPS eller dator och markera rätt koordinat/waypoint.
6. Klicka på *Öppna*
7. Välj *Ladda upp*
8. Välj och klicka på den punkt som motsvarar punkten du vill ladda upp.
9. Koordinaterna uppdateras och visas under *Koordinater*. Dubbelkolla på fliken *Karta* om koordinaten är rätt.

Obs! Ändra inte det koordinatsystem som anges.

4.5 Fliken Besök

De besök som är gjorda i föryngringslokalen/vid lyeplatsen registreras löpande under säsongen och ska i detta läge redan finnas på plats. Komplettera om nödvändigt och klicka på **Spara**.

4.6 Fliken Efterkontroll

Eventuell efterkontroll ska i detta läge redan finnas registrerad. Komplettera om nödvändigt och klicka på **Spara**.

4.7 Fliken Status

På fliken *Status* anges den slutgiltiga bedömningen av status för föryngringslokalen (Figur 9).

- Fältbesök.
Antal besök i föryngringslokalen och datum för eventuell efterkontroll fylls i automatiskt av Rovbase.
- Observation av ungar.
Ange uppgifter om antal ungar.
- Slutgiltig status.
Välj alternativ baserat på de kriterier i "[Järv – instruktion för fastställande av föryngring](#)" som är uppfyllda.
- Inventeringsansvarig
Här ska uppgifter om de som är ansvariga för dokumentationen anges.
  - *Ansvarig för fältdokumentation*: Den som utfört dokumentationen i fält.
  - *Godkänd av*: Inventeringsansvarig på länsstyrelsen. Inventeringsansvarig godkänner föryngringslokalens status då all dokumentation anses färdigställd för bedömningen av föryngringslokalens status.
- Låsning
Då all dokumentation som ligger till grund för bedömning av föryngringslokalens status finns registrerad i Rovbase och Länsstyrelsens inventeringsansvariga godkänt statusen så låses posten av den som granskar inventeringen.
- Kommentar
Ange:
  - metod för särskiljning (se faktablad [JÄRV: Inventering av föryngringslokaler](#)). Om särskiljning är gjord i fält genom spårning registreras detta som observationer med tillhörande spårning. Ange de särskiljda föryngringslokalernas RovbaseID, samt observationernas RovbaseID här i kommentarsfältet. Om särskiljning är gjord genom ringning registreras utöver spårobservationer även ringarna (ring 1 och ring 2) som slingor på fliken *Inventering > Slinga*. Ange de särskiljda föryngringslokalernas RovbaseID, slingornas RovbaseID, och RovbaseID för de observationer som registrerats för inspår i ringarna här i kommentarsfältet.
  - Andra upplysningar av betydelse för bedömningen.
  - De samebyar som är berörda av föryngringen i ersättningsammanhang.

Avsluta med att klicka på **Spara**.

Sök	Generellt	Plats	Besök	Efterkontroll	Status	Kopplade element	Bilaga	Karta
RovbaseID J401565 Observationsår 2015 Föryngringslokal J-SZ-005 Sällsjöfallet								
Fältbesök								
Antal besök i föryngringslokalen		1						
Efterkontroll utförd		2015.06.02						
Observation av ungar								
Synobs av antal ungar		<input type="text" value="2"/>						
Spårobs av antal ungar		<input type="text" value="2"/>						
Ljud av antal ungar		<input type="text" value="0"/>						
Samtliga ungar observerade?		☐ Ja ☒ Vet inte						
Lyeuttag								
		☐ Lyeuttag						
Slutgiltig status								
		☒ Dokumenterad ☐ Bedömd som säker ☐ Osäker ☐ Ingen föryngring ☐ Kan inte bedömas 						
Inventeringsansvarig								
* Ansvarig för fältdokumentation		<input type="text" value="Lars Liljemark"/>						
* Datum		<input type="text" value="2015.03.22"/> 						
Godkänd av		<input type="text" value="Lars Liljemark"/>						
* Datum		<input type="text" value="2015.06.24"/> 						
Kommentarer								
<small>Särskild från J-SZ-042 Hootögsfallet genom ringning. Sällsjöfallet Ring 1 T407081, Ring 2 T407094; Hootögsfallet Ring 1 T407064, Ring 2 T407102.</small>								

Figur 9. Fliken Status.

4.8 Fliken Översikt över kopplade element

På fliken *Översikt över kopplade element* visas de observationer och DNA-prov som är kopplade till föryngringslokalen. För att en observation ska visas här behöver föryngringslokalen vara angiven i rovdjursobservationen på fliken *Individ och revir*. Se manualen "[Rovbase – registrera observation](#)". Detsamma gäller DNA-prov där föryngringslokalen måste vara angiven i fältet Revir. Se manualen "[Rovbase – registrera DNA-prov](#)".

4.9 Fliken Bilaga

På fliken *Bilaga* bifogas foto, film eller ljudupptagning från besök vid lyeplats och eventuell efterkontroll. Bilderna från efterkontrollen ska tydligt visa alla kriterierna som är uppfyllda.

Allmänt om bilder som bifogas

Komprimera inte bilderna så mycket att de blir små och därmed oskarpa när man ska zooma in på detaljer. Möjligheten att kunna zooma in på detaljer kan vara viktig när man ska bedöma bilder senare. Många och små bilder som är inlagda i till exempel Word-dokument är inte lämpligt eftersom det gör det svårt att granska detaljer i bilderna. Innan bilderna laddas upp, **ge varje bild ett beskrivande filnamn som innehåller datum och vad bilden visar**, till exempel 20150516-bitmärke.jpg. Det gör det lättare att se vad bilderna innehåller och vilket besök som de hör till.

Gör så här för att bifoga filer:

1. Klicka på knappen *Bifoga fil*. Dialogen *Välj fil för överföring* öppnas.
2. Leta fram filen eller filerna du vill bifoga.
3. Markera filen/filerna och klicka på *Öppna/Open* (i Internet Explorer 9 och tidigare versioner kan man bara markera en fil åt gången).
4. Ange uppgifter om respektive fil (*Beskrivning* med mera).
5. Klicka i *Visa ej publ.* om filen innehåller känsliga uppgifter eller av annat skäl inte ska nyttjas externt utanför Rovbase.
6. Klicka på knappen *Ladda upp och spara*.

4.10 Fliken Karta

På fliken *Karta* visas positionen som angavs på fliken *Plats*. Se avsnitt 4.4 om hur man anger koordinater genom att klicka i kartan. Om positionen ska flyttas kan man antingen ändra koordinaterna på fliken *Plats* eller flytta symbolen i kartan. Gör så här för att flytta symbolen i kartan:

1. Klicka på verktyget *Flytta punkt*.
2. Klicka på symbolen, håll nere musknappen och dra symbolen till önskad position.
3. Observera! Avsluta med att klicka vid sidan om symbolen.
4. Klicka på **Spara**.

Klart!